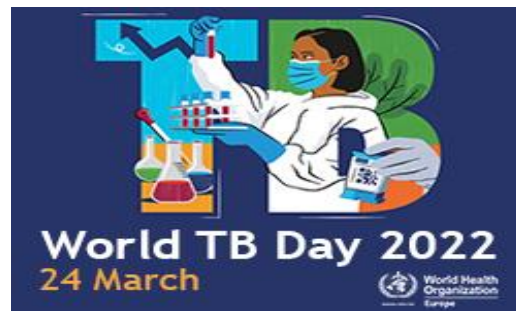

24. marec – SVETOVNI DAN TUBERKULOZE

24. marca obeležujemo dan, ko je Robert Koch leta 1882 odkril bacil, ki povzroča tuberkulozo. Svetovni dan tuberkuloze obeležujemo z namenom povečanja ozaveščenosti in razumevanja javnosti o eni najbolj smrtonosnih nalezljivih boleznih na svetu – tuberkulozi, ki ima še vedno uničujoč vpliv na zdravje ljudi, družbo in gospodarstvo po vsem svetu. Bolezen je mogoče preprečiti in zdraviti, vendar še vedno vsak dan umre zaradi tuberkuloze več kot 4 100 ljudi in skoraj 30 000 ljudi vsak dan na novo zbolijo. Zato je 24. marec svetovni dan tuberkuloze, ko se osredotočimo na ljudi, ki jih je ta bolezen prizadela in pozovemo odgovorne k hitrejšemu ukrepanju za odpravo trpljenja in smrti zaradi tuberkuloze.

Ocenjuje se, da je v letu 2020 za tuberkulozo zbolelo 9.9 milijona in umrlo 1.5 milijona ljudi. Pandemija COVID-19 je izničila dolgoletni napredek v boju za izkoreninjenje te bolezni. V letu 2020 je bilo več smrti zaradi TB kot leta prej, manj primerov bolezni je bilo prepoznanih in zdravljenih, prav tako je manj oseb prejelo preventivna zdravila, glede na leta pred pandemijo COVIDA-19.

Zato letošnje geslo svetovnega dneva tuberkuloze - **Invest to end TB. Save lives**, ponazarja vse aktivnosti, ki jih je potrebno izvajati za izkoreninjenje tuberkuloze ter zagotoviti vsem enakopraven dostop do preprečevanja obolevnosti in oskrbe obolelih, ki bodo skladne s prizadevanji Svetovne zdravstvene organizacije (SZO) z namenom približevanja ciljem, ki smo si jih zastavili za izkoreninjenjem te smrtonosne bolezni. Vse te aktivnosti so bile omejene oz. manj intenzivne zaradi pandemije COVID-19 in glede na trenutno begunsko situacijo v Evropi z množičnim razseljevanjem oseb iz Ukrajine, začasnimi namestitvami v prenaseljene begunske centre in pomanjkljivo ali zakasnelo zdravstveno oskrbo, je bojazen, da bo napredek v boju za izkoreninjenje tuberkuloze ponovno nazadoval. To lahko preprečimo z upoštevanjem štirih ključnih sporočil podanih s strani SZO ob letošnjem svetovnem dnevu tuberkuloze:

1. Nujna vlaganja v vire, podporo, obravnavo in informacije so vitalnega pomena za zmago v boju proti tuberkulozi
2. Temeljne dejavnosti v boju proti tuberkulozi moramo vzdrževati vseskozi COVID-19 pandemije, da zagotovimo ohranitev dosedanjih uspehov v boju proti tuberkulozi
3. Ukrepati proti neenakosti v zdravstvu in zagotoviti zdravje za vse
4. Odprava tuberkuloze zahteva usklajeno ukrepanje vseh sektorjev

Ukrajina je, za razliko od Slovenije, država, kjer je tuberkuloza še vedno pogosta bolezen in poleg okužbe z virusom HIV in virusom HCV predstavlja velik javnozdravstveni problem. Med bolniki s tuberkulozo je tretjina takih, ki imajo rezistentne oblike bolezni, te potrebujejo daljše zdravljenje s še več zdravili hkrati kot senzitivne oblike. Prav tako je več bolnikov s tuberkulozo, ki so sočasno okuženi z virusom HIV in/ali z virusom HCV, kar dodatno otežuje in podaljšuje zdravljenje tuberkuloze.

Zaradi trenutnih vojnih razmer v Ukrajini in prihoda večjega števila razseljenih oseb v našo državo je nujno, da se tem osebam zagotovi enaka raven zdravstvene zaščite kot našim prebivalcem pri preprečevanju, odkrivanju in zdravljenju tuberkuloze, z namenom vzdrževanja dobre epidemiološke situacije glede tuberkuloze v Sloveniji tudi v prihodnje.

Petra Svetina, Register tuberkuloze R Slovenije

